

การประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(สถานศึกษาพอเพียง)
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์*

THE EVALUATION OF INSTRUCTION IN LEARNING ACTIVITIES AND
ADMINISTRATION OF SUFFICIENCY ECONOMY SCHOOL
ASSESSMENT (SUFFICIENCY SCHOOL) OF SURIN
PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

ทองคำ อำไพ¹
Thongkum Umpai¹
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์¹
Surin Provincial Education Office¹
Email : Umpai.thongkum@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) รายงานผลการประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ 2) ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการฯ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหมด 92 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินโครงการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ; สถานศึกษาพอเพียง; ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

The research aims to 1) Report the results of the Evaluation of Instruction in Learning Activities and Administration of Sufficiency Economy School Assessment (Sufficiency School) of Surin Provincial Education Office. 2) Assessment satisfaction for the project. Assessment were School directors, Teachers, students, and basic education committees 92 persons by Stratified Random Sampling. Used tools: Project assessment questionnaire the reliability levels were 0.93, satisfaction questionnaire the reliability levels were 0.94. The statistics used in the quantitative data analysis including percentage, mean, standard deviation.

The results were as follows: 1) The results of The Evaluation of Instruction in Learning Activities and Administration of Sufficiency Economy School Assessment (Sufficiency School) of Surin Provincial Education Office as a whole was at highest level. 2) The results of the assessment. The satisfaction forwards The Evaluation of Instruction in Learning Activities and Administration of Sufficiency Economy School Assessment (Sufficiency School) of Surin Provincial Education Office as a whole was at highest level.

Keywords : Project Evaluation; Sufficiency School; Sufficiency Economy

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 มุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะทางเทคโนโลยีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ความพร้อม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติเพื่อให้เกิดความพอเพียง และยั่งยืนสู่วิถีประชาชนสามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแนวพระราชดำรัสและนโยบายรวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการผลักดันให้ประเทศชาติพัฒนาอย่างมีศักยภาพ โดยการจัดการศึกษาบนพื้นฐานของหลักปรัชญาการจัดการศึกษาโดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้พัฒนาผู้เรียนตามที่รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง 2545 เพื่อให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพราะการปฏิรูปการศึกษาจะนำไปสู่การแก้ปัญหาทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมือง (วิจิตร ศรีสอาน, 2550: 3) เนื่องจากปัญหาทางสังคม เกิดความย่อหย่อนทางศีลธรรม ซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมต่างๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวนายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรีได้กล่าวไว้ว่า การอัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในระดับสถาบันโรงเรียนครอบครัว และปัจเจกบุคคลและเป้าหมายสำคัญก็คือ ผู้เรียนได้รู้จักความพอเพียง ดังนั้นครูจึงมีบทบาท ในการอธิบายและทำตัวอย่างให้เด็กเกิดความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551)

ในสภาพปัจจุบันการศึกษาไทยยังคงมีปัญหา เช่นการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและเศรษฐกิจของโลก ความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข่าวสารต่างๆ ทั่วโลกทำให้เกิดโลกไร้พรมแดน

สามารถเข้าถึงข้อมูลใหม่ๆ ที่มีอยู่บนฐานข้อมูลทั่วโลก ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเวลาและสถานที่ที่จะเล่นอย่างสร้างสรรค์ และทำให้ผู้เรียนเกิดความรักในการอ่านและเรียนรู้ด้วยตนเองไปตลอดชีวิต การจัดทำมีการสอนที่ดี การชี้แนะที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อม สนุกกับการเรียนรู้ และการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจภายในตัวเองที่อยากจะเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาทักษะทางวิชาการด้านต่างๆ ได้รวดเร็วขึ้น นักวิชาการยืนยันว่าสมองของคนเรา โดยเฉพาะสมองของเด็กและเยาวชนมีศักยภาพในการที่จะเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมต่างๆ อยู่แล้ว ถ้าเราส่งเสริมให้คนมีแรงจูงใจอยากอ่าน อยากเรียนรู้และมีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งที่เขาอยากรู้ การจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาให้สอดคล้องกับวิธีทำงานสมอง สมองของพวกเขาจะทำงานเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ เร่งรัดการดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ และสร้างขวัญกำลังใจต่อหน่วยงานสถานศึกษา (ปรียานุช พิบูลสรารุช, 2550) โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ให้มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพในการแข่งขันระดับนานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

จากการดำเนินการสถานศึกษาพอเพียงสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ ภายใต้วิสัยทัศน์ “คนสุรินทร์ทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21” โดยมีพันธกิจเกี่ยวกับสถานศึกษาพอเพียงส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และมีเป้าประสงค์ จัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท และการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 จึงต้องได้รับการพัฒนาโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์, 2563)

ดังนั้น ผู้ประเมินในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ จึงขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวและมีการประเมินโครงการโดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบซิปป (CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อรายงานผลการประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิป (CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ข้อเสนอแนะจากการประเมินรูปแบบชิป (CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์เพื่อให้นำไปใช้บริหารและพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2563 จาก 30 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งหมด 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2563 จาก 30 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งหมด 92 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 แบบสอบถามการประเมินตามรูปแบบชิปปี (CIPP model) แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.55-0.88

4.2.2 แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.55-0.88

4.3 การรวบรวมข้อมูล

4.3.1 ผู้ประเมินทำโครงการและจัดโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ ในปีการศึกษา 2564

4.3.2 ผู้ประเมินนำแบบประเมินโครงการและแบบประเมินความพึงพอใจไปให้ กลุ่มตัวอย่าง ประเมินหลังจากโครงการเสร็จสิ้นในปีการศึกษา 2563 จำนวน 92 ฉบับ

4.3.3 ผู้ประเมินรับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง และได้รับกลับคืนมาจำนวน 92 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.4 ผู้ประเมินตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามประเมิน

4.3.5 ผู้ประเมินนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.4.1 ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

4.4.2 ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวมโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 50)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4.3 ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 3 ข้อเสนอแนะโดยใช้การแจกแจงความถี่เป็นตารางแล้วนำเสนอความเรียงท้ายตาราง

5. ผลการวิจัย

5.1 การประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์โดยรวมรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์โดยรวมรายด้าน

ประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านสภาพแวดล้อม	4.52	0.56	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.54	0.52	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ	4.58	0.50	มากที่สุด
4. ด้านผลผลิต	4.61	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	4.56	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.59) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลผลิต($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.50) ด้านกระบวนการ ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.50) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.52) และด้านสภาพแวดล้อม($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.56)ตามลำดับ

5.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์โดยรวมรายด้าน

การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านบริบท	4.53	0.54	มากที่สุด
2. ด้านความร่วมมือ	4.58	0.50	มากที่สุด
3. ด้านคุณภาพการศึกษา	4.55	0.52	มากที่สุด
โดยรวม	4.55	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.52) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านความร่วมมือ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.50) ด้านคุณภาพการศึกษา($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.52) และด้านบริบท($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.54)

6. อภิปรายผลการ

ผลการประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

6.1 การประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ

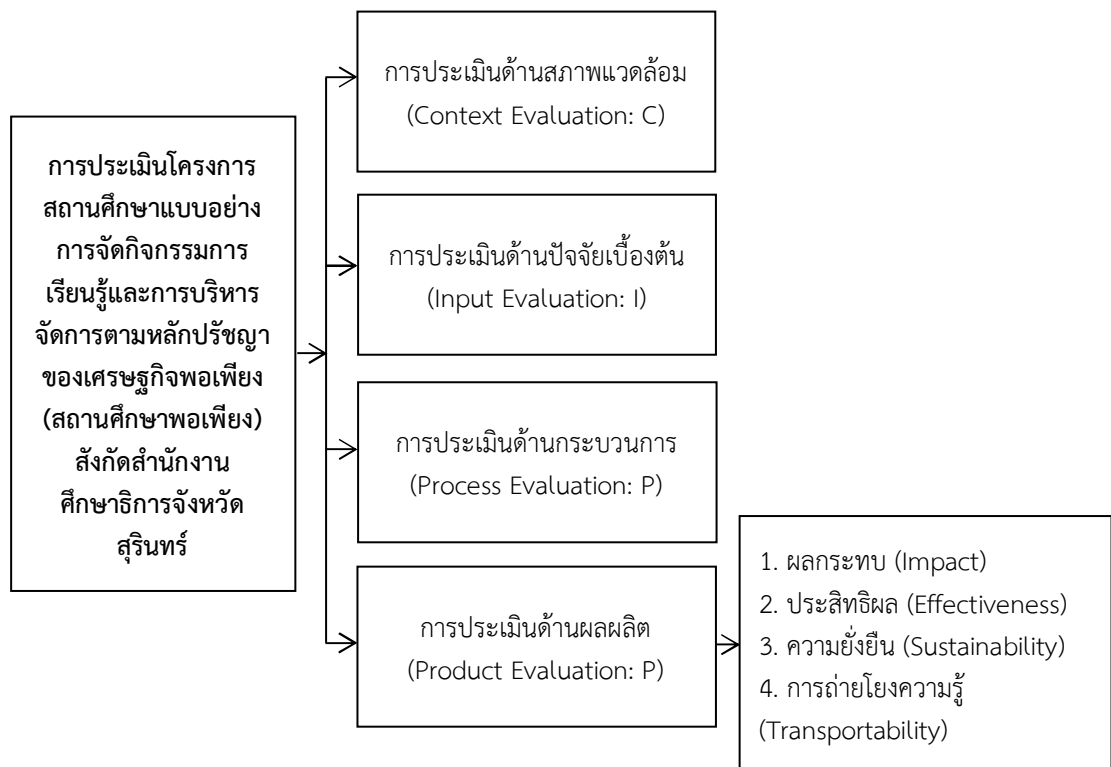
จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดและจากการสอบถามผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) การถ่ายโอนความรู้ (Transportability) อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และมีเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม อีกทั้งผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดการประเมินโครงการโดยรูปแบบจำลองชิป (CIPP Model) ที่ประกอบด้วย 1) การประเมินสภาพแวดล้อม 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น 3) การประเมินกระบวนการ 4) การประเมินผลผลิต (สมคิด พรหมจ้อย, 2542; ทิศนา แคมมณี, 2546; Stufflebeam and Daniel, 2003) ทำให้ได้ข้อสังเกตในการดำเนินโครงการอย่างรอบด้านทุกมิติ เป็นข้อมูลสำคัญจากการดำเนินงานสำหรับการประเมินและตัดสินใจในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงได้ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของประเทศไทย ดังที่ วิจิตร ศรีสอาน (2550) ได้เสนอว่านโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 มุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะทางเทคโนโลยีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ความพร้อม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติเพื่อให้มีความพอเพียงและยั่งยืนสู่วิถีประชาชนสามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแนวพระราชดำริสและนโยบายรวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการผลักดันให้ประเทศไทยพัฒนาอย่างมีศักยภาพ โดยการจัดการศึกษาบนพื้นฐานของหลักปรัชญาการจัดการศึกษาโดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้พัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฟ้า หาสุขและธินดา พิลาล้ำ (2564) ได้ประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิป ผลการประเมินพบว่า การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญากาญจจิ ศรีเนตร (2565) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการประเมิน พบว่า การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์โดยรวมรายอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการหลักการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งเป็นการเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ ดังที่ ปริญญา พิบูลสรารุช (2550) ได้นำเสนอว่า การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบายการ

ดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ เร่งรัดการดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ และสร้างขวัญกำลังใจต่อหน่วยงานสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษร คำวิโส (2564) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการประเมินพบว่า การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาภาญจ ศรีเนตร (2565) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการประเมิน พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

7. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้การประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้การประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์มีกระบวนการประเมิน 4 ด้าน 1) การประเมินด้านสภาพแวดล้อม (Context Evaluation: C) 2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) มีการขยายส่วนการประเมินออกเป็น ผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายโยงความรู้ (Transportability) ที่ได้จากการกระบวนการประเมินในครั้งนี้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมสำหรับการบริหารจัดการและนำไปบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนตามสภาพบริบทในพื้นที่ต่อไป

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ผลประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อนำมาจัดอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า การประเมินโครงการในด้านสภาพแวดล้อม เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้โครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่จะดำเนินโครงการว่าสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่มีความพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกหรือสนับสนุนโครงการที่เกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร เพื่อให้โครงการเกิดประสิทธิผลมากที่สุดดังนั้น ผู้บริหารในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนและขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามสภาพบริบท

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประเมินผลประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ตามบริบทอย่างเหมาะสม และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

8.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำนโยบายสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) มาปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมมีการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยชุมชนมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ

8.2.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บริหารมอบหมาย โดยพิจารณาจากผลการประเมินโครงการที่ผ่านนำมาปรับปรุงบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม

8.2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะ และให้การสนับสนุนในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา

8.2.5 ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรให้การสนับสนุนตามความเหมาะสมในขับเคลื่อนสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ผลจากการประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อนำมาจัดอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปลงเชิงลึกเพื่อประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาในลักษณะการพัฒนาในรูปแบบ หรือการพัฒนากลยุทธ์ที่จะส่งผลให้การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

9. บรรณานุกรม

- เกษร คำวิโส. (2564). การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*. 18(2). 87-96.
- ทิตินา แหมมณี. (2546). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียานุช พิบูลสรารุช. (2550). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2550). *บันทึกสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สายฟ้า หาสีสุข และธินิดา พิลาล้ำ. (2564). การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. บุรีรัมย์ : โรงเรียนบ้านเมืองแก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือบริหารจัดการเวลา เรียน“ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ปีการศึกษา 2559. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : เพชรรุ่งการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2559-2560. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์ : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์.
- Stufflebeam and Daniel, (2003). The CIPP model for Evaluation. International Handbook of Educational Evaluation. 9. 31-62.